

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KI/AUKO

200805734-15
A:312

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref

Vår ref
10/00578-10

Dato

4 JUL 2011

**Svorka Produksjon AS. Tillatelse til overføring av Kvennhusbekken til
Englivatnet i Halså kommune i Møre og Romsdal**

Ved kongelig resolusjon av 17. juni 2011 er bestemt:

1. I medhold av lov 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer § 8 gis Svorka Produksjon AS tillatelse til overføring av Kvennhusbekken til Englivatnet.
2. Gjeldende manøvreringsreglement for reguleringen av Englivatnet erstattes med nytt reglement som følger vedlagt i Olje- og energidepartementets foredrag av 17. juni 2011.

Gjeldende konsesjonsvilkår for Englivatnet og Grytåa er gitt ved kgl.res. av 22. oktober 199. Overføringen av Kvennhusbekken er med dette tatt inn i manøvreringsreglementet og vilkårene er for øvrig beholdt uendret.

././.
Til orientering vedlegges kopi av departementets foredrag i den kongelige resolusjonen av 17. juni 2011, samt kopi av endret manøvreringsreglement.

Med hilsen

Harald Solli (e.f.)
avdelingsdirektør

Anne Haug
seniorrådgiver

4.

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.

3. Høringsuttalelser

På bakgrunn av tiltakets beskjedne omfang og virkninger har departementet ikke funnet det nødvendig å sende NVEs innstilling på høring.

Fra NVEs høring av søknaden refereres følgende:

Halsa kommune har ingen innvendinger mot tiltaket.

Møre og Romsdal fylke mener at de biologiske undersøkelsene ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å si at de biologiske verdiene i området er små, og de savner en nærmere vurdering av naturtyper i området. For øvrig har de ikke synspunkter på om tiltaket bør tillates.

4. Departementets merknader

Innledning

I departementets vurdering av om konsesjon etter vassdragslovgivningen skal gis, må fordeler og ulemper ved det omsøkte tiltaket veies opp mot hverandre. Bevaring av naturmangfoldet er et tilleggshensyn i skjønnsutøvingen ved saksbehandlingen. Dette innebærer at miljøkonsekvensene ved overføringen av Kvennhusbekken må vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der tiltakets bidrag til den nasjonale satsingen på fornybar energi og hensynet til kraftbalansen avveies mot forringelsen eller tapet i naturmangfoldet.

Bestemmelsene i naturmangfoldloven § 8 og prinsippene i §§ 9-12 legges til grunn som retningslinjer for vedtak etter vassdragsreguleringsloven og vannressursloven.

Bakgrunn

Valsøyfjord kommune fikk ved kgl. res. av 23. januar 1948, stadfestelse av ministerpresidentens avgjørelse av 11. februar 1943, tillatelse til regulering av Englivatnet i Grytåa i Halså kommune Møre og Romsdal.

Englivatnet er regulert 7,54 meter (mellom om lag kote 243 og 235) og er i dag magasin for Valsøyfjord kraftverk med en installasjon på 4,2 MW og en årlig produksjon på om lag 17 GWh. Svorka Produksjon AS fikk tillatelse til bygging av Grytdalen kraftverk ved NVEs vedtak av 7. desember 2005. Kraftverket vil ha Englivatnet som inntaksmagasin og utnytte fallet mellom magasinet og inntaksdammen til Valsøyfjord kraftverk i Grytåa om lag 1,3 km nedstrøms Englivatn. Grytdalen kraftverk er under planlegging.

Kvennhusbekken er et delfelt til Grytåa som renner ut i vassdraget om lag 100 meter nedstrøms Englivatnet dam. Bekken utnyttes i dag i Valsøyfjord kraftverk. Ved å overføre vannet til Englivatnet vil vannet også kunne utnyttes i Grytdalen kraftverk. I tillegg kan vannet magasineres. Grytdalen kraftverk var planlagt med en produksjon på om lag 4,7 GWh. Overføringen vil gi en økning i årlig produksjon på om lag 0,17 GWh.

Svorka Produksjon AS eies av Rindal, Halså og Surnadal kommuner og Møre og Romsdal fylkeskommune. Svorka Produksjon AS har overfor departementet dokumentert at de er rette innehaver av reguleringskonsesjonen til Valsøyfjord kraftverk og er rette konsesjonær til overføringen av Kvennhusbekken.

Kunnskapsgrunnlag

Til grunn for departementets innstilling ligger følgende dokumentasjon:

- NVEs innstilling av 26. mars 2010
- Konsesjonssøknaden av 21. oktober 2008 med vedlagt fagutredning om biologisk mangfold
- Høringsuttalelser til konsesjonssøknaden
- NVEs konsesjonsvedtak av 7. desember 2005 med bakgrunnsdokumenter for Grytdalen kraftverk.
- Naturbase og Artsdatabanken

Fylkesmannen uttaler at den biologiske rapporten som fulgte søknaden var mangelfull. Departementet viser til at NVE i noen grad har supplert rapporten med egne vurderinger og på den bakgrunn vurderer sannsynligheten for funn av rødlistearter som liten. Departementet har gjennomgått Naturbase og Arsdatabankens registreringer og det er ikke verdifulle funn i det aktuelle området. Departementet viser for øvrig til tiltakets beskjedne karakter og finner at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for å fatte beslutning, jf. naturmangfoldloven § 8.

Overføringen

Overføringen gjennomføres ved inntakskum på om lag kote 260 i bekken. Vannet føres så i nedgravde rør med diameter 25 cm og overføringskapasitet på rundt 150 l/s over en strekning på om lag 300 meter ned til Englivatnet. Røret vil dels gå i myr/fastmark (170 meter) dels i drenert kulturbeite (110 meter). Røret må i tillegg føres et stykke ut i vannet for å unngå reguleringssonen.

Overføringen vil turrlegge Kvennhusbekken fra inntaket og ned til samløp Grytåa, om lag 230 meter. Overføringskapasiteten (150 l/s) er på mer enn tre ganger middelvannføringen (44,36 l/s) og det er kun i flomperioder det vil gå overløp i bekken. Overføringen vil i tillegg gi ytterligere redusert vannføring på utbyggingsstrekningen til Grytdalen kraftverk. Vannføringen i Grytåa er i dag sterkt preget av reguleringen av Englivatn. Ved etableringen av Grytdalen kraftverk, vil vannføringen ut av Englivatn falle bort og Grytåa blir tilnærmet tørrlagt over en strekning på 1,3 km. Kvennhusbekken gir en viss restvannføring i elva. Men da Grytåa er bred og storsteinet og Kvennhusbekken har en svært liten lavvannføring, er bidraget begrenset. Ingen høringsparter har fremmet krav om minstevannføring.

Virkninger på naturmangfoldet

Det er ikke fisk i Kvennhusbekken. I Englivatnet er det registret ørret og røye og fisk kan også forekomme i Grytåa. Fisken i Englivatn antas ikke å bli berørt av overføringen. Leveforholdene for fisk i Grytåa vil reduseres betydelig ved etableringen av Grytdalen kraftverk. Det er mulig at Kvennhusbekken kunne opprettholdt en viss fiskebestand i elva, men dette er uten avgjørende betydning for saken. Det er registret buttsnutefrosk i Grytåa. Forholdene for denne kan påvirkes negativt ved overføringen. Frosken er ikke truet og påvirkning er ikke av avgjørende betydning.

Det er registrert oter lengre ned i vassdraget. Dette området påvirkes ikke av tiltaket.

Fossefall er påvist i Grytåa vinterstid. Ved bygging av Grytdalen kraftverk forsvinner den regulerte vintervannføringen på utbyggingsstrekningen. Det antas at Kvennhusbekken ikke er tilstrekkelig til å opprettholde et vinterhabitat for fossefall.

Departementets vurdering

Departementet finner at overføringen skjer i et område som er sterkt preget av menneskelig aktivitet gjennom reguleringen av Grytåa, veier og kulturbeite. Overføringen gir en bedre utnyttelse av allerede etablert regulering. Det er ikke påvist naturverdier av betydning verken i selve bekken eller på utbyggingsstrekningen til Grytdalen kraftverk i Grytåa. Ingen høringsparter motsetter seg tiltaket. Den samlede belastningen på økosystemet i vassdraget øker ikke nevneverdig ved tiltaket, jf. naturmangfoldloven § 10.

Departementet finner at fordelene ved overføring er større enn de skader og ulemper den medfører og tilrår at Svorka Produksjon AS gis konsesjon til overføring av Kvennhusbekken til Englivatnet som omsøkt.

Departementets merknader til vilkårene

Gjeldende konsesjonsvilkår for Englivatnet og Grytåa er gitt ved kgl.res. av 22. oktober 1999. NVE anbefaler at overføringen av Kvennhusbekken tas inn i manøvreringsreglementet og at vilkårene for øvrig beholdes uendret. Departementet er enig i dette og viser for øvrig til NVEs omtale av vilkårene.

Forholdet til vannforskriften

Etter vannforskriften § 12 kan nye fysiske inngrep gjennomføres i en vannforekomst selv om miljøtilstanden svekkes dersom:

- alle praktiske gjennomførbare tiltak settes inn for å begrense negativ utvikling i tilstanden,
- samfunnsnyttene av de nye inngrepene eller aktiviteten er større enn tapet av miljøkvalitet og hensikten med de nye inngrepene er større enn miljøtapene og
- formålet med de nye inngrepene ikke kan oppnås kostnadseffektivt på andre miljømessige bedre måter.

Formålet med overføringen er å øke produksjonen av fornybar elektrisitet. Det overførte vannet kan magasineres i Englivatn. Ny regulerbar vannkraft har en særlig høy verdi fordi innslag av en stadig større andel uregulert kraftproduksjon ikke gir det samme handlingsrommet for utnyttelsen av energiressursene framover.

Departementet finner at forringelsen av naturmangfoldet ved tiltaket må sees i denne sammenheng. Departementet finner at overføring av Kvennhusbekken gir marginale tap i miljøkvalitet og at vilkårene i vannforskriften § 12 må anses oppfylt.

Olje- og energidepartementet

Tilråd:

1. I medhold av lov 14. desember 1917 nr. 17 om vassdragsreguleringer § 8 gis Svorka Produksjon AS tillatelse til overføring av Kvennhusbekken til Englivatnet.
2. Gjeldende manøvreringsreglement for reguleringen av Englivatnet erstattes med nytt reglement som følger vedlagt i Olje- og energidepartementets foredrag av2011

*Statsministerens kontor
Bifalt ved
kongelig resolusjon
av 17. juni 2011*

Håkon Nossrum

Vedlegg:

FORSLAG TIL
MANØVRERINGSREGLEMENT
FOR REGULERING AV ENGLIVATN I HALSA KOMMUNE I MØRE OG ROMSDAL
FYLKE.

(Erstatter reglement fra 22.10.1999)

1.

Reguleringer

Magasin	Naturlig vannst. kote	Reguleringsgrenser		Oppd. m	Senkn. m	Reg. høyde m
		Øvre kote	Nedre kote			
Englivatnet		242,77	235,23			7,54

Høydene refererer seg til Statens kartverks triangelpunkt, Skorven 577,88 m.o.h.
Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste tydelige vannstandsmerker som godkjennes av det offentlige.

Overføringer

Feltet til Kvennhusbekken (0,7 km²) overføres til Englivatnet.

2.

Ved manøvreringen skal det tas for øye at vassdragets naturlige flomvannføring nedenfor magasinene og overføringsstedene så vidt mulig ikke økes.

For øvrig kan tappingen skje etter kraftverkseiers behov.

3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende, og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, skal også nedbørsmengder, temperaturer, snødybde m.v. observeres og noteres. NVE kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringsperioden.

4.

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for allmenne interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Forandringer i reglementet kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglementet avgjøres av Olje- og energidepartementet.